

ПО КАКВО СЕ ПОЗНАВА ПРАВОСЛАВНАТА ИКОНА НА СВЕТА БОГОРОДИЦА?

**ДО ХУДОЖНИКА ПАВЛЕ И., КОЙТО ПИТА: ПО КАКВО СЕ ПОЗНАВА
ПРАВОСЛАВНАТА ИКОНА НА СВЕТА БОГОРОДИЦА?**

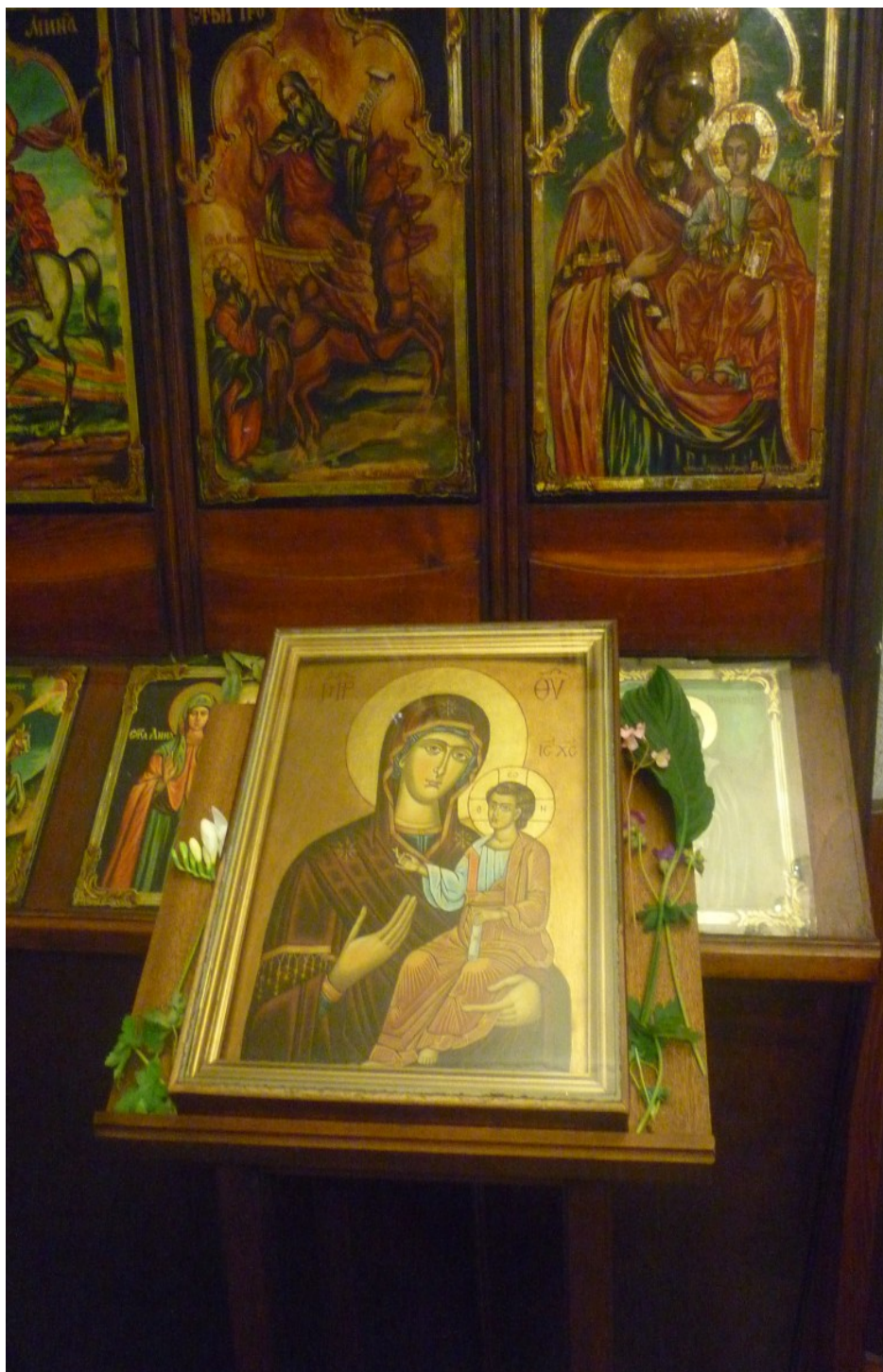
Заедно с писмото си ти ми изпращаш едно изображение на жена, което се разпространява сред народа под името „Света Богородица“. Изображението представя млада, весела жена, с разпуснати върху раменете коси, с пълно лице, с яркочервени устни, с пъстри дрехи. Без дете на ръце. Самият ти си убеден, че този образ на Божиата Майка е неправославен, но питаш: по какво човек може лесно да разпознае Нейния православен образ?

Православните икони на Богородица се разпознават първо по трите звезди: една над челото, втора на дясното рамо, трета – на лявото. Тези три звезди символизират девството на Дева Мария преди раждането, при раждането и след него.

След това – по цвета на
одеждите. По правило
дрехите на Божията майка
се изписват основно в три
цвята: златен, червен и
син. Долната дреха е синя,
горната – червена, а и
двете са украсени със
злато. Златният цвят е
символ на безсмъртие,
червеният – на слава и
господство, а синият – на
небесата. Всички те в
съвкупност означават:
облечена в безсмъртна
слава на небесата – Тя,
някогашната страдалница
и рабиня Господня на
земята.

Лицето на Света
Богородица върху
православните икони
никога не се изобразява
пълно и закръглено, а
издължено и умерено
изпито. Очите са големи и
замислени. Тиха печал,
готова за утешителна
усмивка; печал поради
скърбите в света, а
усмивка поради
упованието на Бога
Утешителя. Но и тъгата, и
усмивката са сдържани,

всичко е умерено, всичко е подвластно на духа. Това е лице на победителка, преживяла цялата горчивина на страданията и мъките и можеща да помогне на онези, които се борят с тях. Косата ѝ винаги е напълно покрита. За лицето ѝ не може да се каже, че се отличава с физическа красота. То е такова, за да отклонява всеки помисъл за телесното. Неговата красота е надприродна; красота, която се разкрива в святост и насочва мислите на съзерцателя към възвишената духовна реалност и към красотата на душата. Главата на Божията Майка е леко наклонена към Младенеца Христос, Когото държи в скута Си. Този лек наклон символизира Нейната пълна покорност на волята Божия, която Тя някога е изразила и с думи, казвайки на благовестителя Гавриил: Ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти (Лук. 1:38). Той изразява още Нейното смирение пред Онзи, Когото Тя държи на ръце.

На православните икони Света Богородица се изобразява без Детето Иисус много рядко. В тези случаи я виждаме като Страдаща под кръста, със сложени кръстообразно ръце и оборена глава, понякога и със символични мечове, насочени към Нейното сърце. Но самото сърце не се изобразява никога.

Все пак най-често срещаните икони на Богородица са тези с Младенеца на ръце. Тя се е явила на света заради своя Син. Той е бил Нейната мисия. Затова тя най-често се изобразява така, та никой да не вижда в Нея жената, а винаги майката. Тя е образ на най-възвишеното, най-чистото и най-святото майчинство от началото до края на времената. Тя е Майка на нашия Господ Иисус Христос, но е и наша Майка, Утешителка и бърза Помощница.

Нека и на теб Света Богородица бъде винаги утеха и помощ!

Св. Николай Велимирович

„До изгонените от рая. Мисионерски писма“

Изд. „Покров богородичен“, София 2012 г.